

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

C. SADURNÍ.

Compositor discretíssim
y director ilustrat,
en teatros y en certámens
son nom havém vist brillar.
Dirigeix com segon mestre
la banda municipal,
y avuy no es ja una esperansa,
sino una realitat.

VARIETATS.

LO CENTENARI DEL TOMÁTECH.

Hem arribat als últims de la estació calurosa, en la qual, segons diu l' adagi, tota cuca viu.

Del istiu en relació ab la facilitat de viure podria dirse'n l' estació dels tomátechs. Aquesta hortalisa si bé no engreixa, es molt gustosa. ¿Qui no ha menjat alguna vegada lo que propiament podria dirse'n un *sandwich* de pobre?

Lo *sandwich* de pobre consisteix en uns quants talls de tomátech amanits entre dos llescas de pá. Si al tomátech s' hi afegeix un guardia-civil ó siga una arengada, que barregi la seva salabror ab la dolzor natural de aquella fruyta, 'l paladar se recrea y la llengua busca ansiosa 'ls bigotis per lleparlos.

Considerant que 'l tomátech es originari de las regions americanas, algunas vegadas he pensat com s' ho feya la gent avants de Colón, quan venia l' estiu ab sos calors y sas inapetencias, pera agafar gana.

Avants de Colón acabo de dir, y he de afegir y molts anys y fins sigles després de Colón, perque 'l tomátech, al igual que la patata, va tardar molt temps á vulgarisarse.

Ja la humanitat estava cansada de fumar y de polsar tabaco, qu' encare ningú s' atrevia á clavar las dents en lo fruyt vermell de la tomatequera.

Generalment era considerada aquesta com una planta venenosa. Y la veritat siga dita, perteneixent com pertany á la familia terrible de las solanáceas, composta casi en sa totalitat de plantas quals fruyts tancan un veneno actiu, fins á cert punt se comprenia lo gran rezel qu' inspirava.

Pero succeheix ab la familia de las solanáceas lo que ab casi totas las familias, inclusas las familias humanas. En aquestas hi ha individus bons é individus dolents: en las solanáceas també, sols que 'l tomátech se 'n ha endut totas las bonas qualitats de la seva rassa. Mentres tots los seus parents son venenosos, lo tomátech es gustós, dols, apetitós y refrigerant. En alguns punts d' América fins es usat com á medicinal. Aixís, contra las febras pútridas s' emplea ab molt bon éxit.

* * *

Dificil determinar qui va ser l' importador del tomátech á Europa, lo primer que va menjarlo, lo primer que va dedicarse al seu cultiu.

Durant molt temps, á Fransa sobre tot, era cultivat com una planta rara, com una planta de América.

Sols en algunas comarcas del Mitj-dia y en especial de la Provensa, la terra del sol y del all, hi havia ja qui se 'l menjava, trobanti 'l mateix bon gust que nosaltres hi trobém avuy dia. Prompte 's propagá per tot aquell país la costum de menjarlo; pero fora de Provensa, ni 'ls mils.

A últims del sigle passat las comunicacions entre regió y regió eran un tant difícils: aixís es que 'ls progressos se propagavan ab molta lentitut, y més encare 'ls progressos del paladar, que han tingut sempre que lluytar ab la rutina. Variar la costum de menjar determinadas cosas, ofereix sempre considerables dificultats. L' home 's complau mudant de vestit seguint las corrents de la moda; pero á cambiar de manduca no s' hi resigna tan fàcilment. Aquest es l' inconvenient

principal que ofereixen los tractats de comers ab Inglaterra. Mentres los inglesos difícilment deixarán l' us de la cervesa pèl del ví, á pesar de la superioritat manifesta del such de rahim sobre 'l resultat de la maceració del ordi fermentat, los espanyols vestirém de bonas á primeras las telas inglesas, y encare afegirém pera donarnos tó: — Es género inglés.

La generalisació del consúm del tomátech está intimament enllassada ab la política.

¿Qui ho havia de dir! La Revolució francesa, aquell esclat soberá de un poble oprimít que s' aixeca y romp ab gran estrépit lo jou que l' esclavisava, sigué á la vegada que la redemptora del home, la redemptora del tomátech.

¿No saben cóm va ser? De la següent manera:

Los marselesos se dirigiren á París á celebrar las festas de la Confederació. Se feren notar los marselesos per l' entusiasme ab que cantavan l' himne immortal de Rouget de l' Isle, que desde aquell dia prengué 'l nom de *La Marsellesa*. Quan després de la festa que consistí en la prestació de jurament davant de l' altar de la patria, se distribuiren per hostals, fondas y tabernas, desitjosos de calmar la carpanta que 'ls alsava, es fama que tots demanavan lo mateix: *pommes d' amour*, es á dir tomátechs, un dels aliments de la seva terra meridional.

Als dias successius feren idéntica petició, per lo qual los hostalers y fondistas encomanaren als pobles del Mitj-dia grans remesas d' aquell fruyt tant d' sitjat, y del Mitj-dia anaren á París no tan sols tomátechs en abundancia, sino cuyners aptes per guisarlos y prepararlos.

Als pochos dias tot París menjava tomátech.

Lo tomátech ab lo seu color roig era considerat un fruyt revolucionari. Grans y xichs, rics y pobres, jacobins y aristócratas, tothom menjava tomátech, y tothom lo trobava escelent.

Quan una moda s' arrela á París, desde allí s' escampa fàcilment per tot lo mon. Tal va succehir ab la moda de menjar tomátechs.

Y á París s' arrelá en tanta de manera que 'ls sibaritas del Directori, desitjosos de que en totas las estacions del any poguessen disposar de tomátechs, costessin lo que costessin, feyan cultivar las tomatequeras ab lo major cuidado en estufas é invernáculos.

* * *

A propagar l' us del tomátech contribuiren no poch los exércits napoleónichs.

En algunas provincias d' Espanya los soldats francesos introduhiren aquest comestible, y fins contribuiren á que 's cultivés. Hi ha comarca espanyola en la qual durant molt temps sigué mirat ab gran prevenció, en odi al gabaig.

Creyan de bona fé molts dels valents defensors de la independència patria que 'ls francesos havian introduhit lo tomátech á Espanya ab l' intent de envenenar als espanyols. Y en un principi no 'n menjavan. Pero per fi 'l tastaren, trobantlo exquisit, y llavoras fou quan digueren:

—Encare que 'l tomátech es venenós, la terra espanyola es tan pròvida, que plantat aquí pert las sevas qualitats malignas y 's transforma en un comestible molt grat al paladar y molt útil al estómach.

Avuy no hi ha espanyol que no consumi tomátech en abundancia y 'ls menjém ab tanta afició que fins crusos los trobém deliciosos.

Si se celebrés, com deuria ferse, lo centenari del tomátech, relacionantlo ab la famosa revolu-

LLEYS BARCELONINAS.

Ciudadans de Barcelona
 ¡ja ho veyeu!
 Las famosas ordenansas
 van á puntadas de peu.

ció francesa, 'ls espanyols deuriam ser los primers que hauriam de portar á la festa 'l concurs decidit del nostre entusiasme, porque, apart de que Espanya descubrí l' Améica, ó sia la terra originaria del tomátech, no hi haurá avuy dia terra al mon ahont se fassa més consúm de aquesta fruyta.

Es més: lo tomátech, vert al principi, apenas madura 's torna groch y després vermell, y 'l vermell y 'l groch son los colors de la bandera nacional.

De manera que al atracarnos de tomátechs, fins sembla que 'ns atipém d' espanyolisme.

UN MARIT ANYORADÍS.

Lo fet que vaig á contarlos ha passat á Italia. Se presenta un dia á las autoritats un home, trastornat, afligit, conmogut, en un estat que feya llástima, y diu:

—Ja sab vosté que fa alguns mesos qu' estich

plorant la desaparició de la mèva pobra dona.

Lo director del cos de policia li contesta:

—Y bè, home, no s' afligeixi, que un dia ó altre tornarà.

—No, senyor, no: es impossible que torni.

—¿Y quin motiu tè per afirmarho?

—Un motiu molt senzill y al mateix temps molt poderós. No tornarà la mèva dona porque jo l' he assassinada.

Ja n' hi havia prou ab una tal declaració per posarlo pres y encausarlo desseguida.

S' obrí la causa: l' acusat confessá 'l crim, lo descrigué ab tots los seus pormenors, no sufrint la més mínima contradicció.

—Pero ¿y del cadáver que va ferne?—li preguntaren.

—No ho vull dir.

—¿Va enterrarlo? ¿Va mutilarlo? ¿Va carbonisar-lo?—li anavan preguntant.

Y l' acusat sempre lo mateix:—No ho diré may: tinch los mèus motius per callarmho: fassan lo

que fassan, preguntin lo que preguntin, lo qu' es per mi no ho sabrán.

La causa aná seguint lo sèu curs. Per fi 's reuni 'l Jurat que havia de donar son veredict. Tot lo que 's feu durant l' acte de la vista, á fi de averiguar aquell punt fosch, ó sia 'l parader del cadáver, resultá completament inútil. Lo reo continuá tancantse á la banda.

No obstant, confés y convicte del crim de parricidi, no podia escapar de una sentència funesta. Ja 'ls individuos del Jurat s' havian retirat de la sala á deliberar, estant tots ells molt mal impresionats contra del reo. Aquest esperava sumament abatut que sigués pronunciada la sentència.

En aquest punt arriba una persona, veu al acusat, y fa passar una tarjeta al president del tribunal de dret.

Lo president plé d' estupefacció:—¡La senyora del reo! ¡Que passi!

Figúrinse la impressió de tots los circumstants que la creyan morta, assassinada pèl sèu marit.

—No, diu ella, ni m' ha mort, ni m' ha maltractat may de la vida. Tè un geni inaguantable y no passa de aquí. L' endemá de una disputa vaig abandonar lo domicili conjugal resolta á no tornarhi. Pero he vist lo que ha fet, m' hi enterat pèls periódichs, que anavan á condemnarlo á mort, y no he pogut portar la mèva flema fins al extrém de consentirho.

Lo president molt enfadat, dirigintse al marit, li diu:

—¿Cóm vos héu atrevit á jugar ab la justicia?

Lo fals acusat, derretintse, mentres contemplava á la sèva dona, respongué:

—¡Ay, senyor president, l' estimo tant, que no podia viure sense ella. Al meditar lo plan que he posat en joch, ja vaig dirho: «O bè ella tornarà, ó 'm matarán: si no ha de tornar que 'm matin: tant se me 'n dona.»

Sembla que 'l Jurat va condemnar á aquell marit anyoradís á tornarse 'n á casa sèva portant de brasset á la sèva costella.

P. DEL O.

PENSAMENTS.

De Hong-Kong á Barcelona
s' observa eixa tramoya:
la noya vol ser dona;
la dona vol ser noya.

Molt prompte olvidarás á la Ramona,
me van dí, y vaig pensar:—Es impossible.
Y ara penso sovint:—¿Será possible
que haja pogut aymar jo á aqueixa dona?

P. TALLADAS.

EN FERRO CARRIL.

A las quatre 'ns llevém. L' hora de sortida del tren es las cinch y mitja, pero avants un no s' ha rentat, vestit y preparat totas las endrómimas que 's necessitan pèl viatge, 's pert una pila de temps y per dematí que un s' alsí sempre 's talla just.

¿Ja estém? Pues corrent á la estació. Son las cinch y vint: ja cal que 'ns espavilém, sinó 'ns quedém en terra.

¡Gracias á Deu! Ja hi som: encare no ha marxat lo tren.

¡Bo! 'L despaix tancat. ¿Ja no venen bitllets? ¡Si que l' hem feta bona! Veyám, aquest empleat potser sabrá dirnos... Escolti ¿que ja no hi som á temps?

—¿A qué?

—Al tren del nort.

—Encare poden dormir un' hora.

—¿Pèl tren de las cinch y mitja?

—Lo tren de dos quarts de sis, surt á dos quarts de set.

—¿Desde quán?

—Desde avuy.—

¡Mosca! ¡quin empleat més brusco! 'M pensava que al últim encare m' hauria pegat. Vet' aquí qué n' hem tret de anar tan depressa. Ara resulta que 'l tren surt un' hora més tart que avants. Si ho avisessin ab la deguda anticipació al menos .. En fi, seurém: fémhi petar una bacayna ..

Bueno: ja s' obra 'l despaig. Ara sí que va de veras. Segona... si senyor... ¿y 'ls tres céntims del cambi?... ¡Ah! ¿No tenen menuts? Se possessin d' acort ab una gallinayre... Bè, home, bè: no crido pas: demanava lo qu' es mèu... No, senyor, ja 'ls hi dono...

Sembla que encare 'ns fassin un favor venentnos los bitllets... ¡quina manera de tractar al públich!

¡Oh! Fem lo cap viu: aquest moviment de vagon per la dreta y per la esquerra arriba á marejarme. ¡Hola! ¿una locomotora que fuma aquí y un' altra que fuma allá? Aixó son dos trens distints. Tè rahó: d' aquí 'n surten lo que va amunt y 'l que va avall. ¿En quin hem de pujar nosaltres? Es una xaringa aixó...

Senyor empleat, lo tren del nort ¿quin es?

—Aquest.

—Mil gracias.

Pujém desseguida, apa, no 'ns entretinguém... ¿Qué? ¿qué hi há? ¡Ah! ¿es lo conductor vosté? Me 'n'alegro: pujém al tren del nort, vel' hi aquí.

—No es aquest.

—¡Bo! ¿Donchs quin es?

—Aquell.

—¡Malviatje 'l món...! ¡Si que anavam bè, donchs...!

Aquesta gent del carril parla poch y á morradas. L' un diu qu' es aquest, l' altre diu qu' es aquell... ¡Ves si lo millor no seria posar un lletrero davant del tren que digués: Nort, Sur, quint infern...

Senyor inspector, ¿es aquest lo tren del nort, veritat?

—¿Ahónt van vostés?

—A Pelacabras.

—Pujin als vagon de més endavant; si 's quedavan en aquests del darrera, á Riuvermell haurian de cambiar de cotxe.

—¡Gracias per l' avis!

¡Ay! Per fi estém assentats... Pero ¿quins assientos! ¿aixó es segona? Diguéu pues que 'ls passatjers de tercera deuen anar com tigres engabiats... Puja la persiana, pújala. ¿No pots? Ve yám... ¡Tens rahó! si está espatllada... ¡Ep! senyor inspector... senyor empleat... senyor dallonsas...

—¿Qué hi há? ¿qu' es aquest xibarri?

—Miri; aquesta persianeta ¿veu? no funciona...

—¡Qué mira prim! Fa un mes qu' está aixís y encare ningú s' havia queixat.

—¡Pero si no va bè!...

— ¡Y vaja á buscá 'l fuster, donchs! ¡Ves qué m' explica á mí aquest bon senyor...!

— Vaja: está bonich... assientos de cuixí que punxan, persianas que no 's poden alsar... ¡Nada, pendrém paciència! Tanca la porta, que no se 'n descuydessin aquests galifardeus.

— Anda morena! Ara la porta no tanca... 'l pestell tè la molla malmesa. Posém lo baldó sol y callèm, que si ho deyam á aquell home seria capás de respòndrens que anéssim á buscá 'l manyá.

— ¡Al últim arrenca! Tè; hem sortit de casa á un quart de sis y entre naps y xirivias marxém á las set...

— ¡Cóm trontolla aquesta carrossa! ¡Hola! ¿qué vol aquest empleat? ¡Ah!... Foradarnos los bitllets... Si tinguessin tanta afició á complaure 'l públich com á fer forats á las tarjetas, ja aniriam bè...

— ¿Quántas estacions hem passat ja? ¿nou? Pues aviat deurém ser á ..

— ¡Riuvermell! ¡¡cinco minutos!!

— Ves si ho he dit jo... ¡Calla! ¿qué crida aquell home?

— ¡Los que vajin en los vagons de davant que baixin!

— ¿Qu' está borratxo aquest tipo?

— ¡Qué baixin los que vajin en los vagons de davant!...

— ¡Pero, home de Deu, si al pujar 'ns han dit que aquí estariam segurs!

— ¿Si? No baixin, donchs; se quedarán á Riuvermell: aquests vagons no 's mouhen d' aquí.

— ¡Ay mala negada! ¡Si 'ns han dit que...!

— No sigui testarut; es que vosté ho haurá entès malament. Mirin, apressúrinse: la máquina ja está maniobrant per treure 'ls vagons de la via...

— ¡Ja estém ben guarnits ab aquestas instruccions!...

— ¡Anda! Ja hem cambiat de cotxe: y á fé que en lo cambi hi hem sortit perdent. ¡Miréu quina escletxa á terra! ¡Bo! Ara se m' hi ha escorregut lo bastó... ¡Ey! ¡Feu pará 'l tren! ¡M' ha caygut lo bastó per aquest forat! ¡un bastó magnífich... En fi, en la estació pròxima reclamaré...

— Tè, ja hi som. A veure, senyor conductor: hi perdut un bastó ab punyo d' or...

— ¿Qué 'm conta vosté á mí?

— Es que l' he perdut per un escotilló que hi ha al mèu cotxe.

— ¡Qui sab hont deu ser donchs, ara com ara!

— ¡Ah! ¿aixís me contesta? 'N donaré part.

— ¿Del bastó? Miri que després li serà curt de mida.

— ¿Es dir que se 'n burla? ¿ahont es lo jefe de la estació?

— Es á ferse tallá 'ls cabells.

— Dónguim lo llibre de reclamacions, donchs.

— Es á enquadernarfa quinze ó vint dias.

— Bueno: quan torni avall, ja 'ns veurém las caras.

— ¡Si no es de nit, potser sí!...

— ¡Quina gent més mal educada! Nada, torném á rodar... ¡Patatim, patatim!... ¡patatim, patatim! ¡Ja es una música ben galdosa la que arman aquests cotxes! ¡sembla talment que 's desencolan ab las sotragadas!

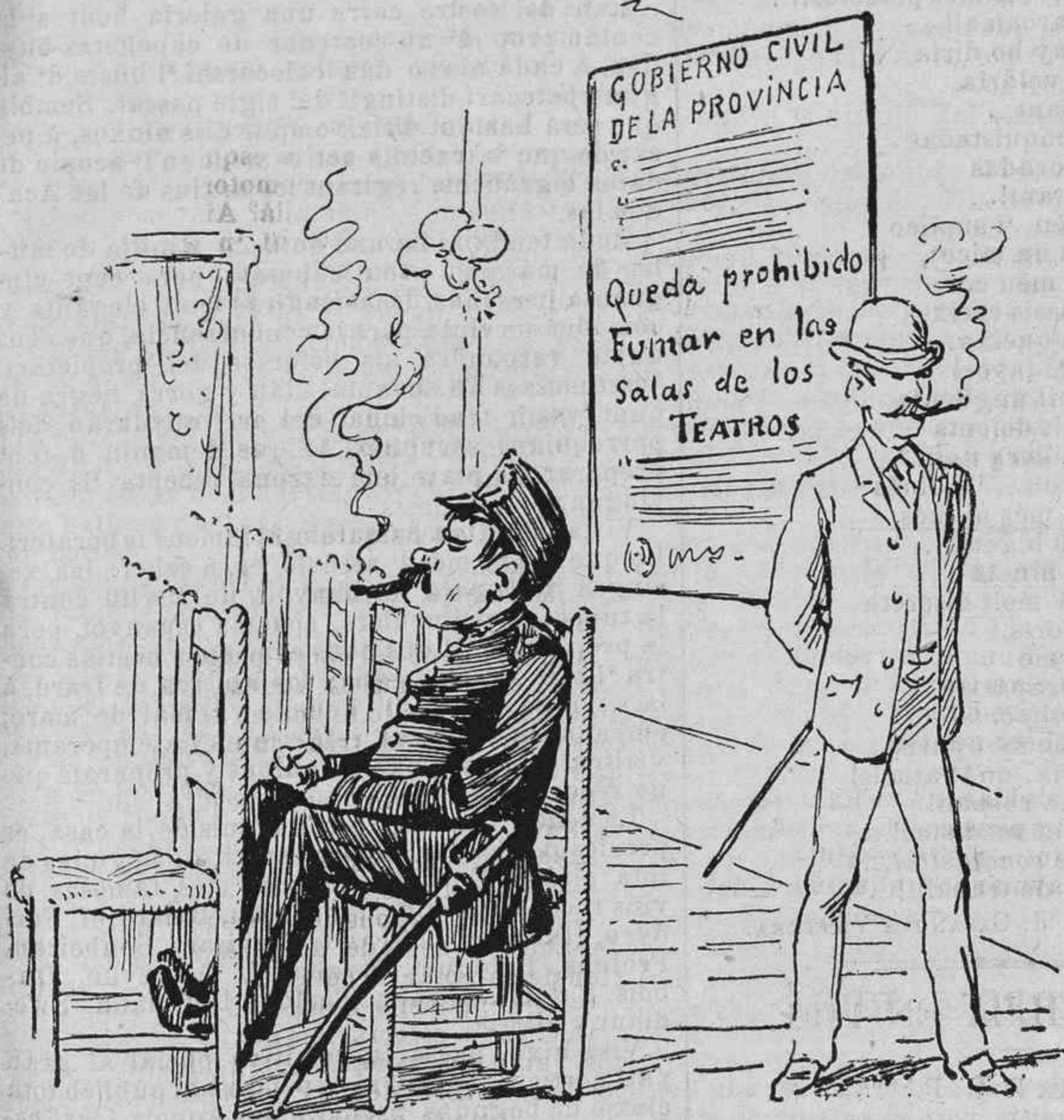
— ¡Quins xiulets! ¡quin terratremol! ¡Bo! ¿qué succeheix aquí?

— ¡¡Requetetrom!!

— ¡Sant March, Santa Creu! ¡Un xoque! ¡En Pep aixafat, la Joana trossejada, en Ramón á micas....! Sòls jo hi quedat ilès... ¡jo!

— ¡Aixó clama vengansa! ¡aixó es una

DEL NATURAL.

Queda prohibido fumar, y á fin de que eso se cumpla...

Lo senyor municipal es sempre 'l primer que fuma.

infamia! ¡jugar tan inhumanament ab la existència dels passatjers...

¡Ja ho veu, senyora empresa, ja ho veu lo que ha ocasionat ab lo seu servey detestable! ¿Qué pensa fer ara? ¿qué determina?

—Pues... enterrar los morts y continuar la funció com si res hagués succehit.

A. MARCH.

AL MÈU BIGOTI.

Es precis que 't donguis pressa
perque 'm fa molt poca pessa
contemplarte sempre igual,
y creume, fill mèu, ¡jó estirat
ó per sempre més retirat
perque aixís 'm fas molt mal!

Hi ha molts cops qu' estich cremat
y vull dirte la vritat...
tan raquílich y senzill
ets causa de que 'ls companys
'm digan sempre:—¿Als trenta anys
gastas bigoti de grill?...

Ja ho veus, donchs, ara per ara
'm fas fer molt mala cara,
y 'm fas semblar poch formal
y així ho creuhen las ninetas,
puig si 'ls dich:—¡Vals més pessetas!...
'm responen:—¡Carcamal!...

Ara ho veig, may ho diria
si tingués com jo voldria
un bigoti interessant...

¡Quántas donas conquistadas
per ell sols, enamoradas
'm voldrian al instant!...

¡Per xó, Dèu mèu, 't suplico
(creyent me darás un mico),
desde 'l fondo del mèu cor,
que 'l bigoti 'm fassis creixe
y si aténs la mèva queixa...
deu mil gracias pèl favor!

Hi probat dos mil unguents
y tots m' han surtit dolents
sens que ab ells millora noti.
Y 'l que 'm sab greu... 'ls dinés
que hi gastat sens més ni més
¡tot pèl mèu ditxós bigoti!...

¡Per tú sols una nineta
qu' es molt maca y molt discreta
cusidora d' entreforts,
lo seu sí va retirarme
y després d' esgarraparme...
'm va donà 'ls passaports!

¡Creix bigoti y no m' apuris!
¡creix sempre, creix, no t' aturis!
¡fins que semblis un raspall!
Y allavors... ¡pobras modistas!
¡no m' entendre de conquistast!...
¡No 'n tindré poch de treball!...

J. CASANOVA VENTURA.

UNA GACETILLA EN 1991.

(AL AMICH R. G. P.)

Galantment convidats per son propietari, doctor D. Colón Morunys, assistirem ahir nit al estreno de la *Farmacia-Colmado* qu' acaba d' obrirse al servey públich en lo carrer d' Amadeo de Saboya. Un establiment d' aquest género 's

trobava a faltar en Barcelona, y felicitem de tot cor al digne catedràtic de *Farmacologia industrial* perque ha vingut ab sa botiga a omplir un buyt que notavan quants se fixan en los adelantos de nostra cultissima ciutat

Desde últims del passat sigle la Ciencia agermanada a l' Industria buscaren los medis de presentar las medicinas als malalts en la forma menos repugnant possible. D' aquí l' invenció dels bolados purgatus, de las pastillas de liquen y de las atmetllas calmants, y altres preparats que successivament s' han anunciat al públich. Y la cosa arrelá de tal manera, que bèn prompte 'l govern se vejé precisat a contar la *Farmacologia industrial* entre las assignaturas de la facultat de Farmacia. Avuy l' expert Dr. Colón Morunys acaparant la producció de medicaments nous, ha pogut obrir son Colmado en benefici de l' humanitat y de la ciencia.

Dos portas d' ingrés y tres aparadors ocupan la grandiosa fatxada. La botiga es espayosa y riquissima.

En las parets s' hi veuhen magnífichs frescos, pintats ab la característica desenvoltura qu' acredita al Sr. Arbeca. Hi han, entre altres assumptos: *La primera pildora*, *Lo doctor Garrido en sa gran farmacia* y *L' unguent de soldat*, que 'l simbolisa una matrona en trajo de guerra, seguida de bestioletas estranyas.

Ran del sostre corre una galeria hont s' hi contan prop d' un centenar de capelletes buydas. A cada ninxo deu colocarshi 'l busto d' algún apotecari distingit del sigle passat. Sembla que será bastant difícil omplir dits ninxos, a pesar de que 's treballa activament en l' acopio de datos bigráfichs, regirant los arxius de las Academias.

En la tenda hi ha una dotzena y mitja de taulas de mármo, prou capassas pera cent cinquanta personas. Unas cadiras molt elegants y cómodas servirán pera la concurrencia, que sens dupte responderá als esforços del propietari. Vuyt mossos ab devantal blau y gorra negra de punt (vestit tradicional del art) cuydarán dels parroquiáns, servintlos lo que demanin ó fent preparar los plats que segóns recepta 'ls convingan.

Vista la botiga passarem al inmens laborator. Lo que crida més l' atenció es, a saber: las xeringas Koch pera fer bunyols de Berlin contra la tuberculosis; neulers, sistema espanyol, pera la preparació d' uns pans com unas hostias contra 'l mal de cor ó gana; los anissos de frare, a la vaynilla, contra l' anemia y 'l mal de mare; empanadas burgesas, refrescants y atemperants, y altrás moltas eynas, máquinas y preparats que no recordém.

Lo celler, instalat als soterranis de la casa, es preciós per lo variadíssim surtit de begudas de tota classe. Entre las marcas més famosas de vins recordém las de Trousseau, Balardini, Fordyce, Huxham, Bugeaud, Corvisart, Soubeiran, Froinus, Robiquet, Magendie, Debreyne, Dubois, Balber, Seguin, Teulon, Hoffmann, Swe diaur y altres.

Vist aixó, passá la comitiva oficial al gran pati porticat, hont s' hi expendirà al públich tota classe de begudas preparadas. Aqueix local estava guarnit ab garlandas de fullas d' eucaliptus, malvas, plantatje, árnica, fonoll, donzell, eura y moltas herbas medicinals. Artistichs testos ab matas de morduíx, camamilla, orenga, espigol, romani, alfábrega y farigola decoravan

A CAN TUNIS.

—Si aquest sol no apretés tant,
ni hi hagués pols pèl camí,
ni 's vejés tant abandono,
s' hi estaria molt bè aquí.

los intercolumnis, hont s' hi veyan ademés, y entre trofeus de banderas nacionals, uns cartells ab lo nom dels més celebrats apotecaris antics y moderns

En la testera del pati hi ha un surtidor d' aygua de Vichy, guarnit ab ginesta y cireras y l' ou ballant, copia fidel del tradicional ou de Corpus que ballava durant lo passat sigle als clàustres de la Seu.

En las voltas primeras d' abdos costats, magnífichs taulells-aparadors mostran als visitants los medicaments de més consúm. Allí contemplarem ab tota comoditat, á més de las ayguas minerals, olis, aixarops, melassas, conservas, gelatinas, pastas, confits y juleps, los xacolates de Pierquin, Tapie, Quevenne, Dorvault y Mayrhofer, lo pá de Boissière, 'l caldo de Nauche, los vinagres de Nasse y Swediaur, las cervesas de Mutis y Sydenham, las llimonadas Rogé y Robiquet, la llet de Liebig, Pearson y Planche, lo tè de Haller y de Saint Germain, las begudas de Russel y Stoll, los bescuys Storcey, Meinet y Ollivier, las mermeladas de Zanetti y Tronchin, lo licor de Donavan, Fowler, Kapeler, Batley, Biett y Clemens, lo sucre de Boume, de Cadet y de Fantonetti, la ratafia dels Caribes, la crema de Jeannel, Pierquin y D' Huc, las pastillas de Calabria y de Righini, los cigarros de Boudin, Naudin y Golfin y altres molts preparats que no citém per no molestar al lector.

Al mitj del pati, previament envelat, hi havian las taulas pera las personas convidadas, que pujavan á vuytanta sis, sens contar numerosos re-

presentants de la premsa diaria y periódica, aixís la politica com la professional.

Comensá 'l refresch, que resultá espléndit, á las nou de la nit. Serviren un *menú* adecuat baix l' intel·ligent y superior direcció del mestre cuynier del establiment M. Bromure de Camphre. A las onze 's destapá 'l xampany y s' obriren los brindis.

Fou lo primer D. Valenti Llardó, representant de la «Academia de farmacia aplicada á las arts». Felicitá al duenyo del local y dirigí atentas frases encomiásticas á la classe farmacéutica de que ell forma part.

Parlá després D. Esteve Balsareny, director del «Institut libre de Ciencias y Oficis», alabant al amo de la casa, pintant á grans rasgos lo porvenir d' Espanya un cop la honrada classe farmacéutica ocupi 'l lloch que deu, atacá durament als adroguers que quitan feyna, y aludint á la seva farmacia, digué no s' hi guanyaria un céntim si no fossin los específichs, que ningú ignora que son uns polvos especials contra las ratas, xinxas y demás insectes.

S' alsá luego D. Pau Serba y Llaganya, jove y distingit catedràtic de la facultat de Farmacia. Feu una brillant peroració encaminada á demostrar que 's dona poch sou als catedràtics y que per aixó la Botànica es una cosa que va per terra. Recordá á Linneo, Arnaldo de Vilanova y altres personatjes ilustres, manifestant lo seu desitj de veure Catalunya plena d' herbas, la Ciencia retribuïda, y l' humanitat invadint las apotecarias. Son discurs fou molt aplaudit.

En representació de la premsa política parlà en Llorens Cucurulla, redactor de *El Caos*. Ab veu clara y enérgichs ademans, després de felicitar al anfitrió, s' extengué en consideracions filosóficas sobre 'l nihilisme y la práctica farmacéutica moderna. Demaná 'l concurs dels laboratoris pera la preparació de las pinyas de pistó y de las llangonissas igualatarias. Feu un paralelo entre la República y 'ls alcaloides vegetals y la monarquia y las drogas de molt consúm, y terminá enviant un abrás á tot lo género humá.

Lo redactor en jefe y propietari de *La Retorta ilustrada*, D. Vicéns Cargol, en representació de la premsa professional feu un discurs extens y acabat. Parlá de la farmacia dels temps prehistórichs fins á nostres días, explicá la vida dels principals sabis y acabá desitjant l' unió entre 'ls apotecaris, recomanant la suscripció al seu senmanari per estar al corrent de totas las novetats.

Resumí 'ls brindis D. Colón Morunys, agrañint als presents la molestia que s' havian prè al assitir á la vetllada. Recomaná la propaganda y acabá ab varios vivas á la Farmacia, á la Ciencia, al Progrés y altres que no recordém, unánimement contestats.

A las dotze y mitja comensá 'l desfile general, demostrantse una vegada més que, Barcelona es la primera ciutat d' Europa, y que nosaltres no omitim sacrifici per pesat que siga, ni penalitat per dolorosa que resulti, ab tal d' accontentar als lectors que 'ns honran ab sa ilimitada confiança y ab sa benevolencia sempre en augment, de modo, que bè podém dir que nostre diari no falta segurament en cap casa de mitjana ilustració.

XAVIER ALEMANY.

ENTRE PAYETS.

—Payet, mira bè cóm parlas.
—Vaja, no sigas esquerpa.
—¡No 't vull sentir!
—¡Pero escolta no més dugas parauletas!
—No 'm dá la gana.
—¡Malviatjel já un hom' com jo se 'm desprecia y se 'm rebutja ab mals modos lo principal, la conversa, com se rebutja una *endola* d' aquellas que son groguencas!
—Bè, no 'm vinguis ab romansos porque tú tens molta *vérbola*.
—Cá, dona, 'l que tinch son ganas de demanarte ab *respecta*, que porque pugui estimarte 'm donguis prompte *patenta*.
¡Y creu qu' aixó t' ho demano porque tinch las *entretelas* que se 'm van desfent á micas!
—Y ab tot aixó, ¿á mí que 'm *cuentas*, *xaba*? ¿No veus que 't desprecio per mort de gana y trapella y per cobart y per...

—¡Calla!

¡María Santíssimeta!
¡Fa escriuir lo qu' has dit ara!
¡si totas dugas orelas no m' han dat l' abast, t' ho juro, per escoltarte!

—¡Qu' ets bestia!

—¡Ten compte ab la *muy*!

—Descuyda,

may m' he perdut per la llengua.

—¿Donchs, per qui 't perts?

—Per un *xaba*

que val més or que no pesa.

—Y aquest soch jo, ¿vritat?.. ¡digas

—¡Qu' has de ser tú! ¡reyna mèval!

Tú sempre portas aixuta

la *bay*.

—Es que visch de renda y tot lo que tinch t' ho guardo per tú.

—No sigas fatxenda; si no més tens 'ls dos xavos de sota la *tura*.

—Veyas

de no faltarme.

—No 't falto.

—Donchs gasta ab mi més prudencia: soch capás...

—¿De darme *jaco*?

—De dirte una expressioneta que no t' agradará gayre.

—¡Home, voldria saberla!

—No 'm fassis sortir de tino y digam qui es que 't *camela*

—Es un *ramblé* que tè un brillo

que val totas las pessetas, que sempre 'm diu que m' estima, que 'm beu l' aygua als ulls...

—¡Mal' herba

trapitji tota la vida, que tot li surti á l' inversa y mal garranyach li fassin los ossos, y per més mengua qu' hasta 'l *jalá* li curteji!
¡Quin *quili* deu ser!

—Si ho deyas

aixó al davant seu, t' haurias de lligar las espardenyas.

—¿Tocar jo *guillén*?

—Descuydat:

¡mira que té una mal' eyna!

—No m' espanta, y de home á home veuriam...

—¿Donchs ets molt *terna*?

—¿Quí, jo? Vaja, dona, apártat, qu' allá ahont me presento, á terra tothom: faig desgracias! ¡Mira que quan la sanch se 'm recrema!...

—¡Vaja, apartéu las criaturas!

—¡Me sembla que buscas gresca!

—Fuig, home.

—¡No, es que m' enfado y 'm sab molt de greu, prendeta! Perque jo á tú t' apreciho, ¡t' ho dich per las creus aquestas! Creume, payeta, t' ho juro; quan te veig tan encisera, sense volguerho, 'm rodolan cara avall dos llagrimetas de satisfacció!

—¡Qu' ets trutxa!

—¡Un hom no tè 'l cor de pedra!

—Lo que tens tú es una labia...

—¡Vaja, no sigas *interca*!

¡Estimam sols una mica!

—¿Y si l' altre se n' entera?

—Li faig un *trau* que 'l parteixo y ja pot cridá ous á vendre.

—Mira, allá vé.

«EL COLLAR DE PERLAS».

Principals personatjes d' aquesta opereta, representada ab éxit en lo *Teatro de Catalunya*.

—No 'l bitxero.
 —Sí, home, per 'lli á la dreta.
 —¡Quina importancia que 's dona!
 Me 'n vaig perque no 'm vull perdre.
 —¿Y 'm deixas ab ell?

—Bè, dona,
 ja 'ns trobarém aquest vespre.
 Y molt ojo que no 'm faltis
 ab 'l ramblé: ¡sò una fiera!
 —Quan jo dono una paraula...
 ¡María Santíssimeta!

—Fins á després.
 —Que no tardis.
 —No tingas pór.
 —¡Que 'm masegas!
 —¡Adiós, sol de las Espanyas!
 —¡Alanta, senyor... Valienta!

JUST ALEIX.

TIVOLI.

Ahir degué estrenarse la revista *Correo nacional*. Com es impossible parlar de lo que no hem vist, fins la próxima senmana no 'n podrém dir alguna cosa.

Avuy ha de tenir lloch lo benefici del barítono senyor Pinedo.

NOVEDATS.

També ahir devia reproduhirse la famosa sarsuela del Sr. Coll y Britapaja *Robinson petit*, molts anys há no representada á Barcelona y que per gran part del públich serà completament nova.

CATALUNYA.

¡En globo! ó *el capitán Lapalisse* es un intermedi aèreo, una verdadera humorada que 'l públich ha rebut molt bè.

Un aereonauta sortit de Marsella es portat pèl globo á Barcelona y vé á caure sobre la cuberta del *Teatro de Catalunya*. Lo cop que dona la cistella forada la teulada, l' aereonauta penetra, penjat, dintre del teatro y allí entre la sorpresa dels espectadors, explica 'l cóm y 'l perquè de la cosa en llenguatge *hispano-francés*, salpicat de frasses catalanas, no sens sostenir una polémica ab lo representant de la empresa, ab los agents de policia y ab no sé qui més; y després d' haver cantat unas coplas molt graciosas, s' enfila altra vegada y desapareix en l' espay, escapant aixís á las amenassas dels polissons que tractan de *enchiquerarlo*.

L' obra ha caygut en gracia y tant lo senyor Romea (l' aereonauta) que desempenya 'l juguet d' una manera admirable, com lo Sr. Molas y Casas, qu' es qui l' ha escrit, son aplaudits y cridats á la escena després de cada representació.

Per avuy está anunciat lo benefici del Sr. Romea, que segurament serà una ovació continua.

GAYARRE.

La empresa de aquest teatro deu tenir una *mascota*: tot li surt á la mida dels seus desitjos y càlculs.

Gli amanti di Teruel ha sigut un altre éxit, relatiu, per supuesto, pero éxit al fi. Prescindint

de algunas vacilacions notadas en dos ó tres dels artistas que la desempenyaren, l' ópera del mestre Bretón ha tingut una execució en conjunt molt enrahonada, y tant las Sras. Gay y Fábregas, com los Srs. Bertrán y Carbonell, han sentit aplausos ab freqüencia.

També 'ls ha merescut lo mestre Perez Cabero, lo mateix que 'ls coros y la orquesta.

'Ns sembla que *Gli amanti di Teruel* s' aguantará al cartell una bona temporada.

CONCERTS D' EUTERPE.

Ab un plé á vessar, ja que ab dificultat hi hauria capigut una persona més, se doná dimars lo concert de costum en semblant diada.

Lo gran atractiu de la festa era la cooperació que la banda de cornetas del regiment d' artilleria de montanya havia de prestar al coro en la execució dels *Nets dels Atmogávors*.

En efecte; l' éxit superá á totas las esperansas: la quarta part dels *Nets* tingué que repetir-se tres vegadas, entre 'ls aplausos del públich que s' electrísava al sentir los nerviosos tochs de las cornetas, barrejats ab l' estruendo de las canonadas.

CIRCO EQUESTRE.

¡Bona, pero bona de debó!

Lo Sr. Alegria ja pot posarse á dormir per temps. Ab la pantomima *Robert Macaire*, estrenada últimament, tè espectacle pera omplir lo *Circo* durant una pila de senmanas.

Referir las peripecias que tenen lloch en los tres actes y dotze ó catorse quadros de que consta la pantomima, es casi impossible. La fuga de uns presidaris, una boda al ayre libre, las aventuras de dos gendarmes, la casa de banca, lo gran ball d' etiqueta, la evasió dels dos lladres, la *kermesse*, la elevació del globo... allí hi ha de tot, allí 's veuhen quadros y escenas de totas classes y per tots los gustos.

En lo dia del estreno s' observá certa lentitut en los moviments; pero en las successivas representacions s' ha esmenat aquesta falta.

Un aplauso al empresari y un altre al senyor Cottrelly, director de la pantomima.

No podém passar per alt lo debut del home *metéoro*, M. Bonaire, un artista que 's llenca de trapeci á trapeci, en uns vols sumament justos, nets y atrevits.

Aixó es tot lo que sabém,
 ara fém punt y pleguém.

N. N. N.

Á LA NOYA DE SOTA.

D' ensá qu' está en lo pis de sota 'l mèu,
 no sé qué 'm passa:
 'ls seus ulls, lo seu cos y 'l génit seu
 y otras cosas que dirlas me sab greu...
 m' agradan massa.

M' agradan, ademés, en bona fé,
 (¡no es que l' enganyí!)
 las bonas condicions que tè vosté:
 m' extranya que l' extranyi aixó... ¿Per qué?
 Donchs, no ho extranyi.

Una noya de bè, ben bonicoya,
 (dihent veritats),
 que per' endressar casa es una joya,

FESTAS DEL CARRER DE TALLERS.

Tots los trens van baixar plens
de forasters entusiastas,
que venían a admirar
aquells archs y aquella aranya.

y que toqui 'l pïano aquesta noya
y renti 'ls plats;

que, quan fa d' *escarrás*, res se li endona
en lo vestir

de semblar qualsevol *raspa* ó minyona,
y es una senyoreta molt bufona
si vol lluhir;

que bona per la cuyna igualment sigui
que pèl saló;

que serveixi per tot y á tot estigui
disposada, mereix ¿vol que li digui?
ma admiració.

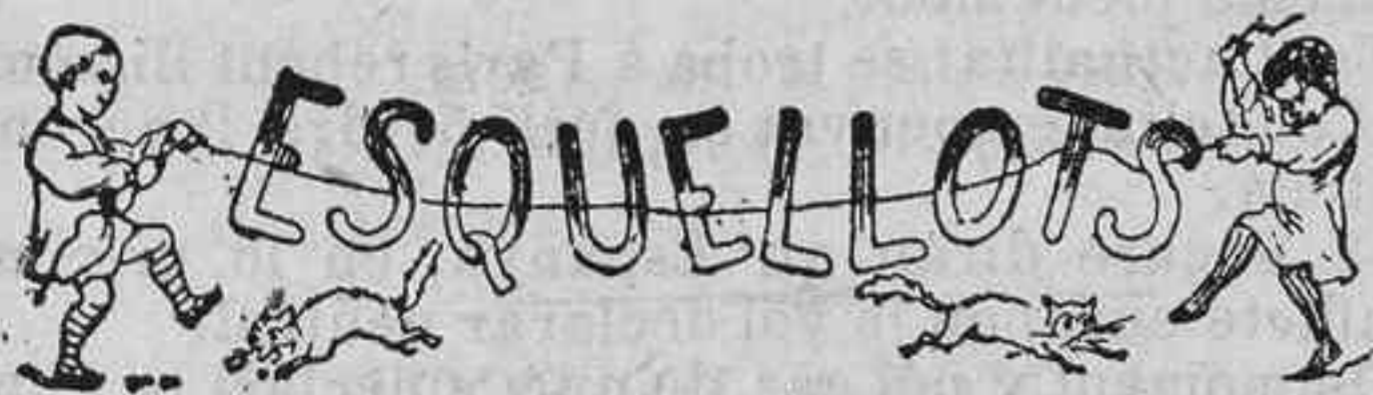
Perque una noya aixís es avuy dia
casualitat

lo trobarla y... ¡tothom l' admiraria!...
Veliaqui perque á mi, si no ho sabia,
me t' admirat.

D' ensá qu' está en lo pis de sota 'l mèu,
no sé qué 'm passa ..

Si es qu' he ofès sa modestia... 'm sab molt greu...
¡Perdoni'm si admirant lo valer séu
he parlat massa!

PEPET DEL CARRIL.

Lo nostre estimat colaborador A. Llimoner nos
ha escrit una carta, en la qual la rahó li sobra.

Publicarem en l' antepenúltima senmana un
sonet de dit senyor, escrit baix lo peu forsat de
qu' en cap de sos catorze versos havia de conte-
nir cap verb.

«Es lo cas, diu l' autor de la carta, qu' en lo
sonet, contra 'l mèu intent, ha sortit un malehit
verb en la tercera ratlla del primer quarteto, 'l
qual diu aixís:

«Es clá, ab aquest pamet, tot desseguida...»

»Sent aixís que, segóns l' original que guardo,
deu dir:

«Ben clá, ab aquest pamet, tot desseguida...»

»No vull saber si la culpa es mèva ó no. De
tots modos, si fos tan amable que se servis recti-

ficar, me trauria un pés de sobre, perque, vaja,
aquell verb es la mèva pesadilla desde 'l diven-
dres.»

Queda complascut lo nostre estimat colabora-
dor. Es clar ó ben clar que no podiam negarli
aquesta rectificació.

Y ara ja pot respirar tranquil.

Lo Sr. Vivanco, governador de la provincia,
ha assistit á la festa major de Granollers.

Desd' ara 'ls pobles que vulgan celebrar la
festa major ab lluhiment, ja ho saben: no s' olvi-
din de convidar al Sr. Vivanco.

Y en lo programa no s' olvidin de consignarho.

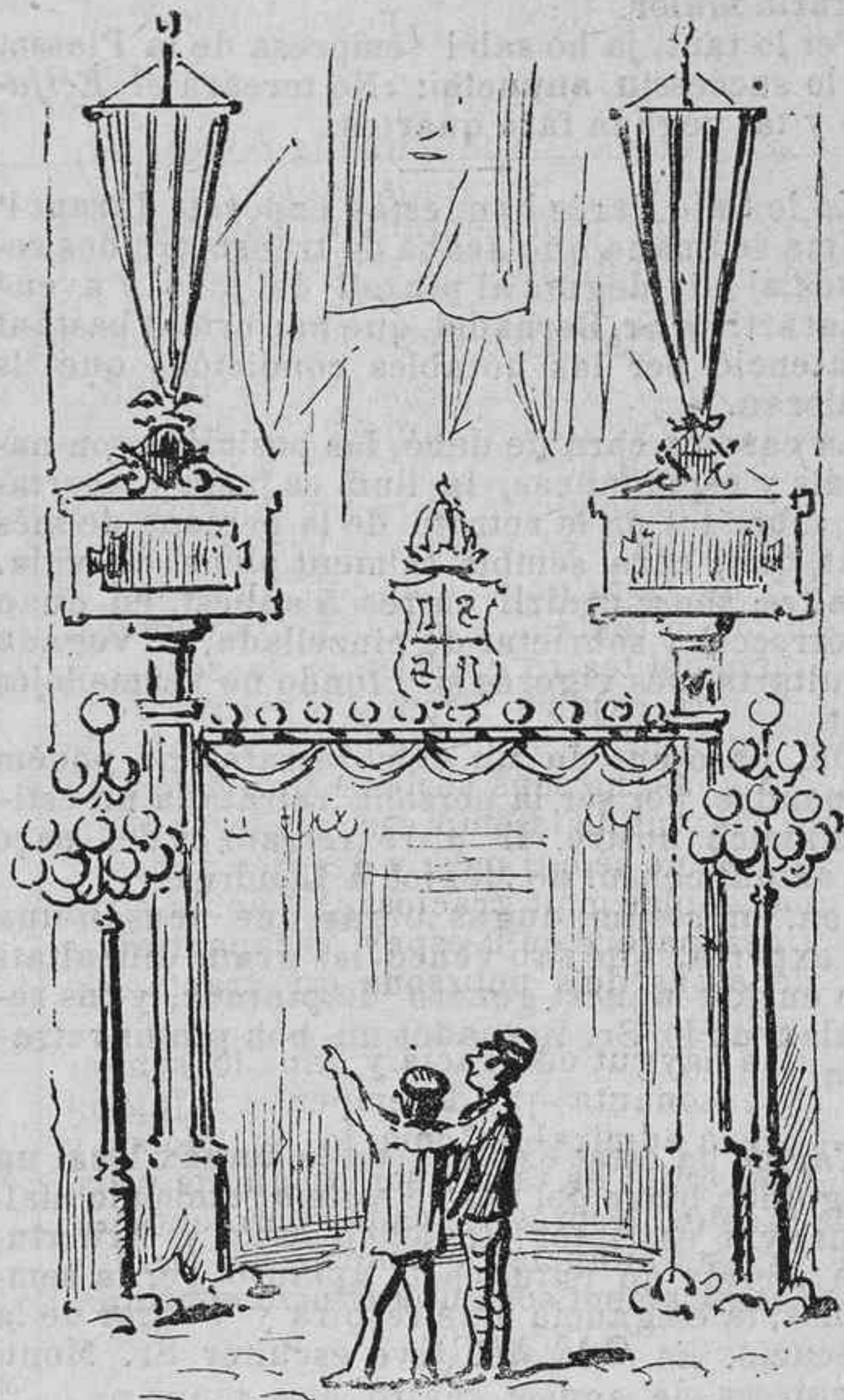
Hi haurá balls als envelats,
sortijas, castells de foch,
sostirán gegants y nanos
y vindrá 'l governador.

De sopetón, y quan menos ningú se 'l espera-
va, ha sortit un pagaré contra l' Ajuntament de
Barcelona de la empresa entarugadora, impor-
tant la suma de 50,000 pessetas.

Lo pagaré no ha pogut satisferse per la rahó
molt senzilla de que 'l séu impost no está consig-
nat en los pressupostos.

¡Y després dirán que pèls entarugats no s' hi
rellisca!

FESTAS DEL CARRER DE TALLERS.

—¿Ho veus? Tots aquestos trastos
son trets de ca la Ciutat.

—Aixís si que surt barato
fe una festa de vehinat!

L' arcalde ha anat a passar uns quants dies a Tortosa.

Per cert, que mentres se trobava a la estació de Tarragona, quan anavan a canviar los llums del wagó, descarregá un xáflech de primera forsa, y com quedá obert l' espirall del llum, lo wagó s' inundá d' aygua del cel.

Aixís com hi ha una empresa qu' explota 'ls wagons llits, la companyia de Fransa podria treure privilegi pels wagons dutxas.

Lo Sr. Porcar y 'ls seus ^{* *}acompanyants demanaren que se 'ls facilités lo llibre de reclamacions, a fi de consignarhi la que feya al cas.

¿Se creuhen vostés que 'ls va ser facilitat? Ni 'l llibre de reclamacions ni la libreta de la bugadera.

Es lo que dirán los empleats de aquella línea:
—Quan plou pèl Sr. Porcar, plou per tothom; y quan plou, lo llibre de reclamacions se mulla.

Diumenje se celebrá corrida de toros.

Y la plassa distava molt de veures plena, y aixó que torejaba en Guerrita, que tantas simpatias té conquistadas a Barcelona.

Pero, naturalment, es tant lo que la empresa ha abusat del nostre públich, que aquest ja comensa a fer l' orni, y la rahó li sobra.

Guerrita 's portá bè, excepció feta del quint toro.

Ara respecte a l' altre espasa, ó sia *el Ecijano*, més val no parlarne. Lo pitjor torero d' hivern ho faria millor.

Per lo tant, ja ho sab l' empresa de la Plassa. En lo successiu anuncihi: «No toreará *el Ecijano*» y tal vegada farà quartos.

En lo Saló Parés han estat exposats durant l' última senmana que acaba de transcorre dos retratos al oli, deguts al pinzell del jove y aventatjat artista Sr. Bernadet, que han cridat bastant la atenció per las notables condicions que 'ls avaloran.

La carn es carn de debó, las posicions son naturals y espontáneas, la llum es justa y acertada, sobre tot en lo retrato de la persona de més edat, qual cara sembla talment plena de vida. L' altre, sense cedirli en res a aquest, en quan a correcció y sobrietat de pinzellada, tal vegada resultaria més vigorós si 'l fondo no vermellejés tant.

Del parecut de un dels retratos ne podém respondre, per ser la persona retratada un estimat amich nostre. L' altre retrato es del pare del actual cónsul de Méxich a Londres.

Son, en resúm, dugas obras que acusan una má experta, que sab vence las grans dificultats que enclou aquest género de pintura, y 'ns senyalan en lo Sr. Bernadet un bon pintor retratista.

També ha estat exposat ^{* *}en lo mateix local un magnífich busto del nostre estimat amich lo malaguanyat escriptor Rossendo Arús y Arderiu, que mereix un entussiasta aplauso per la semblansa, la elegancia que respira y 'l vigor de la execució. Es obra del jove escultor Sr. Montserrat.

Datos numérichs.

Los mercats, durant l' últim mes de agost, han proporcionat un ingrés a las arcas comunals de

78,519'36 pessetas. En igual mes del any anterior se 'n recaudaren 73,954'34.

Aument de aquest any sobre 'l passat: 4,565'02 pessetas.

Nota: l' any passat hi havia inspectors. Aquest any no n' hi ha.

Consideració: los principals enemichs de la conjura de la gana son los números.

A Hostafranchs ha mort una dona que contava la friolera de 106 anys.

Y la infelís no ha sucumbit per excés d' edat, sino per falta de recursos.

Ja tenia rahó aquella vella que no 's volia morir may, per veure sempre cosas novas.

La compra del gos.

¡Qu' era mono! Negre, llustrós, grassonet... ¿qui no s' enamora de una bestiola tant curra?

Unas senyoras van comprarlo a un gitano que 'l passejava per la Rambla, y al arribar a casa, naturalment, per ferli perdre tot deixo de gitaneria, van donarli un bany.

¡Y oh sorpresa! L' aygua del gibrell anava tornantse negre, mentres lo gos se tornava blanch. Llavors se veje clar: lo malehit gitano l' havia enllustrat com si sigués una sabata.

Ignoro si las compradoras del gos van tenir un disgust tant fort que 'ls obligués a prescindir de las caricias de aquella bestiola.

Per si intentan ferho, jo 'ls donaré un consól. Pensin, amables senyoras mévas, que si un gosset negre es molt bonich, un gosset blanch ostenta 'l color de la innocencia.

Estadística taurina.

Lagartijo ha cumplert sos cinquanta anys, y en los 26 que han transcorregut desde que va rebre l' alternativa ha despatxat la friolera de 5,300 toros.

¡Quina llástima que 'l célebre matador no haja guardat las banyas de aquests toros!

Ab las 10,600 banyas, qualsevol admirador seu li hauria pogut alsar un monument y exclamar:
—Tot aixó ha sortit del méu cap.

La intenció de la Maria Guerrero de naturalisarse artista francesa, lluny de desmentirse, 's confirma plenament.

En l' actualitat se troba a París rebent lliçons de Coquelin, empenyat en ferli perdre l' accent castellá.

¿Y encare dirán qu' Espanya, en lo próxim conflicte europeu 's vol declarar neutral?

De moment y pèl cas de que 's declari la guerra, ja 'ls envihém a la Guerrero.

L' escena a Reus.

Un inspector de vigilancia sorprén a un vehí en lo moment precis en que anava a tallarse las orellas ab un ganivet.

—¡Qué fas, desgraciat!—va dirli.

Y ell va dir que feya alló perque la dona li havia fugit ab un llicenciat de presidi.

Com hi ha món, no acabo d' entendre quina relació té la fugida de una dona ab las orellas del marit.

Si en lloch de las orellas s' hagués tallat las banyas, encare 's compendria.

No obstant, algú suposa que 'l móvil del des-

L' HÉROE DE LAS FESTAS DEL CARRER DE TALLERS.

—Vecinos, ya podeis veure los resultats que haveu tret de nombrarme rechidor, fent chusticia al mèu talent. Hace un parell de senmanas que os he empedrat el carrer

y hoy os combino una fiesta que no os cuesta casi res. Seguid dantme vuestro apoyo y vereis lo que farém, achudantnos uns als altres y treballant tots á un temps.

Vecinos: vuestra divisa ¿no sabeis quina ha de ser? Esta:—¡Plaza á nuestros genios! ¡Plaza al carrer de Tallers!

orellament voluntari, no era la fugida de la dona, sino una solemne borrarxera que tenia 'l marit.

En aquest cas ja s' explica més lo temerari intent que perseguia.

Tot borrarxo veu los objectes dobles. Y 'l borrarxo de Reus se diria:

—¿Y ara qué 'n faig de quatre orelles?... ¡Deixame'en tallar dugas!

Llegeixo en lo *Brusi*, en lo més sessut y considerat del periódichs de Barcelona:

«Por la parte de levante se velan aún las nubes que arrumbó el viento, y al anochecer se elevaban otras por encima del nivel del mar y por la parte de Mallorca que abarcaban una extensión considerable.»

Aixó es lo que no s' havia vist may: núvols que s' aixecan sobre 'l nivell del mar.

Adverteixin que quan está seré no es qu' estiga seré: es que 'ls núvols corren per sota de l' aygua.

Si no ho entenen aixó y desitjan més informes, ja ho saben: á ca 'n Brusi.

A Nova York hi ha una dona que després de haver enterrat á onze marits, acaba de contraure matrimoni ab un valent que fa la dotzena justa.

Y encare 's diu que la dona que per dotzena vegada freqüenta 'l sant sagrament del matrimoni, tè esperansas de tornar enviydar.

En qual cas ja no 's casará més, sino que s' entendrá ab un frarot qualsevol.

Y aixís farà la dotzena de frare.

A Paris los enterra-morts s' han declarat en huelga.

Aquesta vegada 'ls *huelguistas* no reclaman rebaixa d' horas de treball ni augment de salari.

Lo únich que 'ls mou á sostenir aquesta actitud enérgica es lo desitj que tenen de poder portar bigoti.

Ja ho veuen: se tracta de una de las *huelgas* més *peludas* que pugan imaginar-se.

Jo deixaria que 'ls morts, que son los que reben directament los serveys dels sepulturers, dirimissen lo conflicte.

Per lo tant, los difunts tenen la paraula.

Se tracta de un tenor lleuger, que á conseqüencia de las sèvas calaveradas ha acabat per perdre la veu, y diu un seu conegut:

—De tenor ja no n' es; en cambi de *lleuger* ne será mentres visca.

GRAN OBSEQUI ALS LECTORS de LA ESQUELLA

Magnífica lámina cromotipográfica, á varias tintas, d' entonació y colorit admirables, representant lo

Acorassat «PELAYO»

famós barco de guerra, honra y orgull de la marina espanyola.

Lo cromo está tirat sobre cartulina superior de gran tamanyo.—0'60 metros de alt, per 0'80 de llarch.

VAL 3 pessetas y 's cedeix als nostres lectors que presentin aquest *cupó*, per

¡UNA PESSETA!

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA

NOTA.—No es precis tallar lo CUPÓ. Basta presentar aquest número sencer, pera la estampació del sello de la casa.

SER CASAT.

Quan algun amich solter
à casa vé de visita
y obsequiosa ma muller
à seure prop seu l' invita,
y observo que de coqueta
tè posats, y que may calla,
procurant fer la boqueta
de pinyonet ab sa rialla,
en aquest cas... la vritat,
per més que la cregui honrada,
no m' agrada ser casat;
no m' agrada.

Quan me vé la mèva esposa
ab que li pagui un vestit,
perque lo més bó que 's posa
lo diumenje, ja es deslluhit,
ó que li dongui diner
per comprá unas arrecadas
que li guarda l' argenter,
molt bonicas y preuhadas,
ja 'm tè un rato capficat,
y en situació tan pesada...
no m' agrada ser casat,
no m' agrada.

Pero quan trobantme al llit,
una pussa 'm mortifica,

FILLAS D' EVA.

Fot. Boyer suc. - P. ris'

¿Soleta dalt d' una penya,
en un siti abandonat?
¿Si serà una pe'grina
d' aquestas de Montserrat!

causantme frisós neguit
de la manera que 'm pica,
y ma esposa, ab molta trassa,
per probarme son amor,
busca la pussa y la cassa
cargolantla sens temor,
com qu' ella aixís m' ha lliurat
de tant continua picada,
ja m' agrada ser casat;
ja m' agrada.

A. ROSSELL.

Entre amichs:

—L' envellir es una pena; pero com tot lo del
mòn, tè alguna compensació.

—A veure, explicat.

—Escolta: ¿qui 'm negará que á la gent d' edat
se 'ls guardan certas atencions que no 's tenen
ab los joves? Als vells se 'ls mima, se 'ls atén ab
esmero, se 'ls cedeix los puestos de preferencia.

—Tens molta rahó, es veritat. Llástima que un
no vinga al món naixent ja vell. Per mi la ve-
llesa no tè sino un inconvenient: que dura poch.

Una escena de familia; pero de familia mo-
derna:

—Escolta, mamá: 'l Sr. Ricart m' ha demanat
si volia casarme ab ell, y jo li he respost que sí.

—¿Pero, y ara! ¿T' has tornat boja?... Lo Sr. Ri-
cart no tè una pesseta, ni es fácil que tinga res
fins que 's morin lo seu avi y 'l seu pare.

—Oh, es que 'l Sr. Ricart de qui li parlo es
l' avi.

—¿Ah, aixó ja es un' altra cosa!... ¡Filla mèva,
ets un àngel!

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª — *Gra no-ta.*
2. Id. 2.ª — *Can-so-ne-ta.*
3. TRENCA-CLOSCAS. — *Mal pare.*
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH. — *Cortinas.*
5. ROMBO. — *M*

G A T
G O R R A
M A R I A N O
T R A D A
A N A
O

6. CONVERSA. — *Dijous. — Quima.*
7. GERCGLÍFICH. — *Per entrants perdius y be-
cadas.*

López-Editor, Rambla del Mitj, 20. CORREO-APARTADO N.º 2

¡¡GRAN ÉXIT!! ¡¡GRAN ÉXIT!!

¿QUINA DONA VOL VOSTÉ?

HUMORADA EN VERS, PER **C. GUMÁ**

ILUSTRADA PER M. MOLINÉ

Obreta indispensable á tots los joves que vulgan casarse

PREU DOS RALETS PER TOT ARREU

Los cent consells
del conseil de cent escrits de ma de
FRA FELIU PIU SANCT GVIU, canonie
de la Seu, ab altres Maximes e Veri-
tats que shi enclouhen e son en vers.

Preu UNA pesseta.

LA NOVIA DUENDE

por PEDRO J. SOLAS — Precio 1 peseta.

RAMÓN FRANQUELO

CUENTOS, MENTIRAS

Y

EXAGERACIONES ANDALUZAS

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

J. M. DE PEREDA

AL PRIMER VUELO

(IDILIO VULGAR)

ILUSTRACIÓN DE APELES MESTRES

Dos tomos encuadernados
en tela, Ptas. 10.

Dos tomos encuadernados
á la rústica, Ptas. 8.

Juan León Mera

CUMANDA

ó

UN DRAMA ENTRE SALVAJES

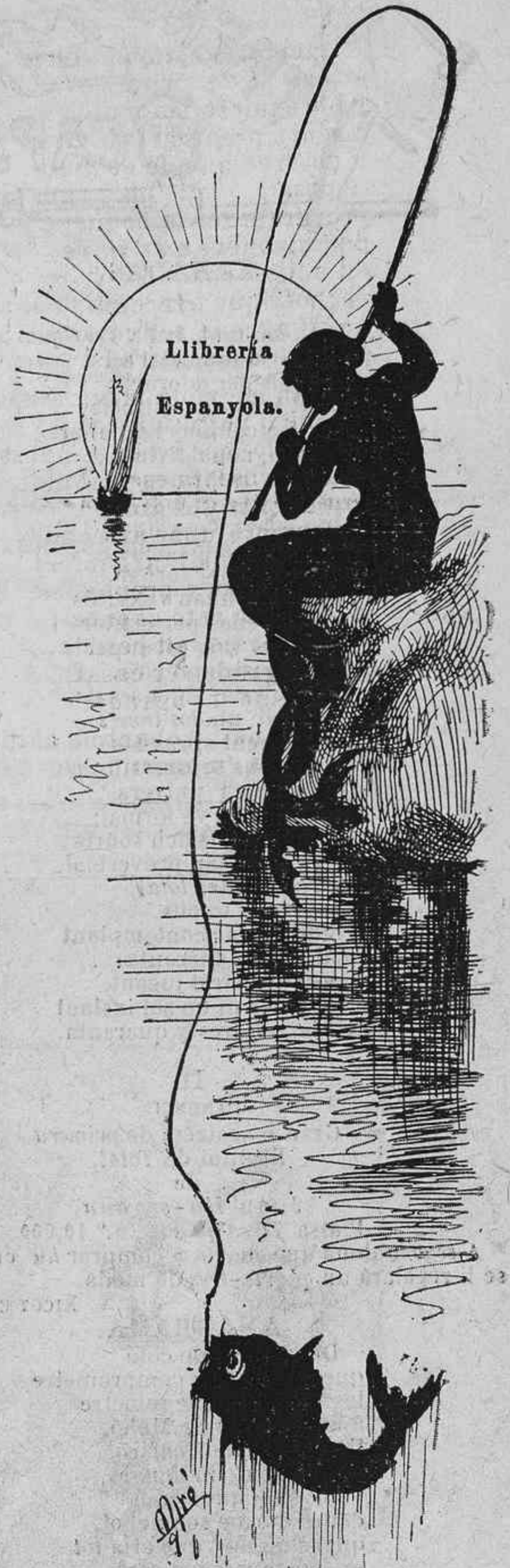
Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

MARTÍNEZ BARRIONUEVO

DE PURA SANGRE

NOVELA ESPAÑOLA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

NITS DE LLUNA

APLECH DE POESÍAS

DE

FREDERICH SOLER (SERAFÍ PITARRA)

ILUSTRACIÓ

PRÓLECH

DE

J. LLUIS PELLICER

DE

VALENTI ALMIRALL

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

NOTA.—Tothem que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mátuo, & bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS.

I.

T' hu-dos tant. bella Tres-quarta,
que voldria immortal ser
vivint sols per adorarte
y hu tot hora demostrarte
que só un complet caballer.

Voldria, nena divina,
perleta de 'ls Pirineus,
serne duenyo d' una mina
de tres invers, cosa fina,
pera posarla á tos peus.

Voldria poder tornar
hu aquell jorn tan venturós
que sens penas per contar
un dols bés vaig estampar
en lo teu rostre preciós.

Voldria está, enjogassats,
al ombra d' un dos invers
continuament abressats
y no véurens separats
fins que finís l' univers.

Voldria á fé, va formal;
veure aquell mágich sorrís
qu' era en tú tan proverbial,
y que com antes total
amessis á eix infelís.

Voldria estar contemplant
ta alabastrina garganta...
y que al arrastrat jugant,
no 'm faltés ni un sol instant
quart invers, tres y quaranta.

AMADEO.

II.

ANUNCI.

Gran magatzém de primera
llegítim de Total,
de

Joan Hu-segona,
Plassa Tersa-quarta, n.º 10,000.

A segona dona que quarta á comprar hu en dita casa,
se li regalará un quarta-tres de moda.

XICOT COM CAL.

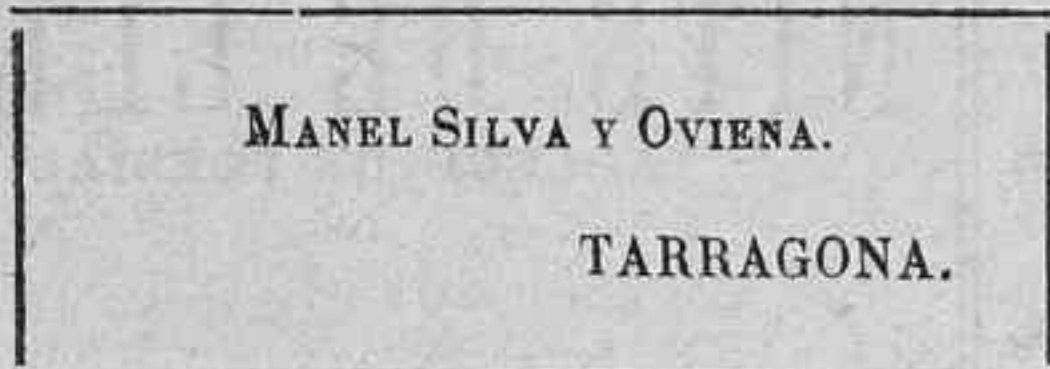
ANAGRAMA.

Dugas total de cotó
que anit vareig comprometre,
las he tingut que remetre
á un botiguer de Mahó.

Una gran tot de cartró
ell per pago 'm donará,
y dos total que demá
deurá durme son nebot,
qu' es un noy que cria tot
en lo cap y 's vol casá.

SERAPI GUITARRA.

TRENCA-CLOSCAS.

Formar ab aquestas lletras lo títul de dos aplaudidas
comedias catalanas.

CAPITÁ COSTELLAS.

MUDANSA.

—En total total coneix
perque miréu tan al tot.

DAVANT DEL MIRALL.

—Me sembla que la modista
aquest cop ho ha ensopugat:
fora adornos y traficás;
res, la vritat... la vritat...

—¿De serio?

—Sí, porque hi ha
penjat allí la tot tot.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom d' home.
- 2 5 2 7 2 4 6.— id.
- 1 3 4 6 7 2.—Carrer de Barcelona.
- 4 2 1 6 2.—Nom de dona.
- 7 2 3 4.—En los ports n' hi ha.
- 5 6 2.—Parentíu
- 4 6.—Nota musical.
- 1.—Consonant.

PEPET DE VALLS.

TERS DE SÍLABAS.

.. .. .
.. .. .
.. .. .

Primera ratlla vertical y horisontal: natural de una
regió espanyola.—Segona: poble de Catalunya.—Terce-
ra: comers d' home.

DOMINGO GRAN.

GEROGLÍFICH.

I
IV
X
XII
X
I

UN DE LA VALL D' ARÁN.

BARCELONA:

Imprenta de Lluís Tasso, Arch. del Teatro, 21 y 23.